

**Transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2015/2366 ze dne
25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění
směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU)
č. 1093/2010 a zrušuje směrnice 2007/64/ES**

VYHODNOCENÍ VEŘEJNÉ KONZULTACE

Konzultační materiál byl publikován na webových stránkách Ministerstva financí dne 21. března 2016 s termínem pro odpovědi do 24. dubna 2016. Informace o publikaci konzultačního materiálu byla odeslána zástupcům poskytovatelů platebních služeb a zároveň byly osloveny spotřebitelské asociace působící v oblasti finančního trhu. Veřejné konzultace se zúčastnilo 13 subjektů, z toho 4 banky, 3 profesní asociace, 1 orgán dohledu, 1 advokátní kancelář, 1 nebankovní poskytovatel spotřebitelských úvěrů, 1 vydavatel kreditních karet, 1 zástupce akademické sféry, 1 zástupce vydavatelů tankovacích palivových karet.

Souhrn odpovědí přinášíme členěný dle položených otázek (číslo uvedené u otázky odkazuje na otázku položenou v konzultačním materiálu). Všechny došlé odpovědi zúčastněných respondentů využije Ministerstvo financí při přípravě transpozičních předpisů.

Měla by Česká republika vztáhnout na některé služby uvedené v čl. 3 regulaci zákona o platebním styku? Pokud ano, na jaké služby? Měl by se na dané služby uplatnit obecný režim pro poskytování platebních služeb, nebo je třeba uplatnit na ně zvláštní režim? Pokud ano, jaký? [1.1.]

Na tuto otázku odpovědělo 11 respondentů a všichni se domnívají, že není nutné, aby na některé ze služeb uvedených v článku 3, byla uplatněna působnost zákona o platebním styku. Jako důvod byl zmíněn zejména argument, že praxe prokázala, že vyňaté služby není třeba regulovat jako platební služby, neboť s nimi není spojeno žádné významnější riziko, které by takovou regulaci vyžadovalo.

Měla by Česká republika rozhodnout se neuplatnit článek 9 této směrnice na platební instituce, které jsou součástí konsolidovaného dohledu nad mateřskou úvěrovou institucí podle směrnice 2013/36/EU za předpokladu, že budou splněny podmínky stanovené v článku 7 nařízení (EU) č. 575/2013? Jaké jsou důvody pro využití nebo nevyužití této výše uvedené diskrece? [2.1., 2.2.]

Svoji odpověď na výše uvedenou otázku poskytlo 6 subjektů a 5 z nich sdělilo důvod pro využití nebo nevyužití této diskrece. 3 respondenti se domnívají, že Česká republika by neměla uplatnit článek 9 této směrnice na platební instituce, které jsou součástí konsolidovaného dohledu nad mateřskou úvěrovou institucí podle směrnice 2013/36/EU za předpokladu, že budou naplněny podmínky v článku 7 nařízení (EU) č. 575/2013. Jako důvod pro využití této diskrece bylo uvedeno, že dojde k usnadnění naplnění požadavků na kapitál. Naopak 2 subjekty zastávají názor, že by nemělo dojít k využití tohoto diskrečního oprávnění, neboť v současné době by využití nemělo žádné opodstatnění a to ani z obezřetnostního hlediska. 1 respondent uvedl, že aplikování diskrece v praxi stále analyzuje.

Je vhodné zachovat úpravu obsaženou v platném znění zákona o platebním styku, tedy konkrétně § 135b výše uvedeného zákona, který stanoví, že pro povinnost mlčenlivosti při výkonu dohledu podle tohoto zákona se obdobně použijí ustanovení zákona upravujícího činnost bank o povinnosti mlčenlivosti při výkonu bankovního dohledu? Pokud ano, proč? [3.1.]

Na tento dotaz odpovědělo 8 subjektů a všichni se domnívají, že je vhodné zachovat současnou úpravu obsaženou v platném znění zákona o platebním styku. Jako důvod dotazované subjekty uvádějí, že jim není známo, že by současná právní úprava přinášela v praxi problémy a neshledávají důvod, aby byla vytvořena odlišná úprava mlčenlivosti pro platební styk a bankovníctví. Jeden ze subjektů také poukázal na skutečnost, že vytvoření odlišné úpravy mlčenlivosti by vedlo k nepřehlednosti.

Je při výkonu dohledu nad platebními institucemi třeba používat jiná pravidla mlčenlivosti než v případě bank? Pokud ano, proč? [3.2.]

Svoji odpověď na výše uvedenou otázku poskytlo 8 respondentů a všichni uvádí, že by nemělo dojít ke stanovení odlišných pravidel mlčenlivosti než je tomu v případě bank. Důvod byl uveden totožný jako u odpovědi na předchozí otázku.

Je žádoucí, aby Česká republika požadovala zřízení ústředního kontaktního místa? Pokud ano, proč? Pokud ne, proč? [4.1.]

Na tuto otázku odpovědělo 9 respondentů a 5 z nich se domnívá, že by mělo být zřízeno ústřední kontaktní místo. Jako výhodu ústředního kontaktního místa subjekty uvedly snazší komunikaci mezi českým regulátorem a zahraniční institucí. Další 3 respondenti nepovažují za vhodné, aby bylo zřízeno ústřední kontaktní místo. Jako důvody tyto respondenti uvedli, že se bude jednat o zásah do práva na volný pohyb služeb a také by vznikla nadbytečná administrativní a finanční zátěž poskytovateli. 1 ze subjektů uvádí, že není zcela rozhodnut, neboť doposud to nebylo třeba a celý proces fungoval, takže by spíše doporučil zřízení ústředního kontaktního místa nepožadovat.

Jaký by byl přínos zřízení ústředního kontaktního místa? [4.2.]

Na tento dotaz odpovědělo 6 subjektů. Jako přínosy zřízení ústředního kontaktního místa byly ze strany zúčastněných respondentů zmíněny tyto: usnadnění komunikace českého regulátora se zahraničními subjekty a taktéž usnadnění komunikace pro spotřebitele (např. při řešení reklamací, podávání stížností), snazší řešení případných sporů se spotřebiteli, usnadnění dohledu (možnost používat český jazyk, doručování datovou schránkou v ČR a usnadnění kontaktování příslušného subjektu).

Jak určit kritéria, kdy zřízení ústředního kontaktního místa požadovat? Měla by kritéria být stanovena v zákoně, nebo v prováděcím právním předpise? [4.3]

Svoji odpověď na výše uvedenou otázku poskytlo 5 subjektů. Jeden ze zúčastněných respondentů se domnívá, že kritérium vyplývá z čl. 29 odst. 4 směrnice, tedy ústřední kontaktní místo by mělo být zřízeno tehdy, pokud zahraniční subjekt bude poskytovat služby

prostřednictvím svých zástupců na území České republiky. Další z účastníků konzultace doporučuje požadovat zřízení ústředního kontaktního místa vždy. Ostatní subjekty neposkytly konkrétní odpověď, pouze poukázaly na skutečnost, že kritéria by bylo vhodné stanovit v zákoně.

Má Česká republika využít výjimku stanovenou v čl. 32 odst. 1? [5.1.]

Na tuto otázku odpovědělo 9 respondentů a 6 z nich se domnívá, že by měla být využita výjimka stanovená v čl. 32 odst. 1 směrnice. Jako důvody tyto subjekty uvedly, že dojde k zachování současného stavu, který je příznivý nejen pro poskytovatele platebních služeb, ale i pro spotřebitele, neboť pokud by na poskytovatele byly kladeny vysoké kapitálové požadavky, bránily by tak konkurenci mezi nimi a mohlo by docházet ke snižování spotřebitelského přebytku. Jeden respondent také doporučil, aby byl zaveden obnovovací poplatek, požadavek na ověřování důvěryhodnosti žadatele, jeho vedoucí osoby a skutečného majitele, pro ty subjekty, které využívají výjimku podle čl. 32 odst. 1 směrnice. Jeden subjekt se domnívá, že využití výjimky podle čl. 32 odst. 1 směrnice není nutné kvůli třetím stranám a stabilitě finančního trhu. Další z respondentů doporučuje, aby k využití výjimky podle čl. 32 odst. 1 směrnice bylo provedeno hodnocení dopadů regulace a byly brány v potaz zkušenosti se stávajícím stavem zákona a také jeho předpokládaný vývoj. Poslední subjekt, který poskytl odpověď na tuto otázku, uvádí, že by se přiklonil k co nejnižší míře regulace a podle současného stavu, tedy podle první směrnice o platebních službách vše funguje a zvýšená regulace se nejeví jako nutná.

Jaká ustanovení oddílů 1 až 3 by se na tzv. malé poskytovatele platebních služeb neměla uplatňovat? [5.2.]

Na tento dotaz odpovědělo 6 respondentů, kteří ve svých odpovědích zmínili tyto ustanovení:

- všechna ustanovení oddílů 1 až 3 kapitoly 1 hlavy II směrnice s výjimkou čl. 14, 15, 22, 24 až 26,
- uplatnění čl. 10 směrnice,
- kapitálové požadavky podle čl. 5 odst. 1 písm. c),
- čl. 7 a čl. 8 směrnice,
- popis mechanismů pro správu a řízení a vnitřních kontrolních mechanismů podle čl. 5 odst. 1 písm. h) směrnice,
- popis opatření k zajištění kontinuity činnosti podle čl. 5 odst. 1 písm. h) směrnice,
- popis opatření pro zajišťování činností externími subjekty podle čl. 5 odst. 1 písm. l) směrnice a související požadavky čl. 19 a čl. 20 směrnice,
- totožnost osob s přímou nebo nepřímou kvalifikovanou účastí podle čl. 5 odst. 1 písm. m) směrnice,
- kontrola majetkové účasti podle čl. 6 směrnice a v rámci registrace by mělo být posouzeno úzké propojení kvůli limitu transakcí na skupinovém základě,
- čl. 32 odst. 1 směrnice.

Některé subjekty uvedly, že na poskytovatele platebních služeb malého rozsahu by se měla uplatňovat ta ustanovení zákona, která jsou obsažena v aktuální právní úpravě.

V jaké výši by měl být stanoven limit měsíční hodnoty transakcí pro uplatnění výjimky? Je vhodné využít maximální možnou hodnotu 3 miliony EUR? [5.3.]

Svoji odpověď na výše uvedenou otázku poskytlo 7 respondentů a 6 z nich zastává názor, že by měla být využita maximální možná hodnota 3 miliony EUR. Jeden ze zúčastněných respondentů poukazuje na skutečnost, že podle recitálu 104 musí být částka v eurech v zákoně stanovena ekvivalentem v národní měně, tedy v českých korunách. Jeden ze subjektů doporučuje, aby bylo provedeno hodnocení dopadů regulace a byly brány v potaz zkušenosti se stávajícím stavem zákona.

Je vhodné výjimku uplatnit na poskytování pouze vybraných platebních služeb uvedených v bodech 1 až 6 přílohy I? Pokud ano, kterých? [5.4.]

Na tuto otázku odpovědělo 7 respondentů a 5 z nich se domnívá, že není vhodné uplatnit výjimku na poskytování pouze vybraných platebních služeb uvedených v bodech 1 až 6 přílohy I. 2 z těchto respondentů doplňují svoji odpověď tím, že by výjimka měla být uplatněna na všechny platební služby v bodech 1 až 6 přílohy I. 1 subjekt zastává názor, že by bylo vhodné zvážit omezení na službu provádění platebních transakcí podle bodu 3 přílohy I. Další respondent doporučuje, aby bylo i v této oblasti provedeno hodnocení dopadů regulace.

Domníváte se, že je důvod pro omezení činností u poskytovatelů platebních služeb podnikajících na základě výjimky? Pokud ano, proč? Pokud ne, proč? [6.1.]

Na tento dotaz odpovědělo 8 respondentů a polovina z nich se domnívá, že je důvod pro omezení činností u poskytovatelů platebních služeb podnikajících na základě výjimky. Činností, která byla zmíněna jako ta, která by měla být omezena, je provoz platebního systému, dále bylo zmíněno, že by mělo být zváženo poskytování úvěrů podle čl. 18 odst. 4 směrnice. Jeden ze subjektů podporující omezení činností uvedl, že je pro omezení za předpokladu, že by bylo využito diskreční oprávnění v čl. 32 odst. 1. Druhá polovina respondentů zastává opačný názor, tedy navrhuje neomezovat činnosti u poskytovatelů platebních služeb podnikajících na základě výjimky. Jako důvod bylo zmíněno zajištění efektivní konkurence a činnosti nelze považovat za více rizikové než je poskytování platebních služeb.

Které služby by případně neměly být těmito poskytovateli poskytovány? [6.2.]

Svoji odpověď na výše uvedenou otázku poskytlo 5 subjektů a ty uvedly, že by tito poskytovatelé neměli provozovat platební systém a poskytovat úvěrové produkty.

Je vhodné, aby se hlava III směrnice i nadále povinně ze zákona uplatňovala i na drobné podnikatele? Zdůvodněte. [7.1.]

Na tuto otázku odpovědělo 9 respondentů a 7 z nich se domnívá, že není nutné uplatňovat hlavu III směrnice i na drobné podnikatele. Jako důvod bylo uvedeno, že se tato úprava v praxi používá minimálně, neboť prokázat skutečnost, že podnikatel naplňuje kritéria stanovená pro drobné podnikatele, je pro něj administrativní zátěží. Dále bylo zmíněno, že pokud jedná subjekt v rámci své podnikatelské činnosti, není odůvodněné posilovat jeho postavení a postrádalo by to systém, neboť zákon o spotřebitelském úvěru a občanský zákoník poskytuje zvláštní ochranu výlučně spotřebitelům. V závěru bylo také poukázáno na skutečnost, že pokud Česká republika ponechá v zákoně o platebním styku rozšíření účinnosti i na drobné podnikatele, nebudou mít stejné podmínky ve všech členských státech. Opačný názor vyjádřily 2 subjekty. 1 z nich podpořil svůj názor odůvodněním, že schopnost sjednání individuálních podmínek je u drobných podnikatelů obdobně nízká jako u spotřebitelů a jejich zvýšená ochrana je tedy vhodná. Další z respondentů, který se domnívá, že by bylo vhodné uplatňovat hlavu III směrnice i na drobné podnikatele zdůvodňuje svůj názor skutečností, že se nejedná o profesionální strany obchodu a z tohoto důvodu je nutné je chránit jako spotřebitele.

Vyvolává povinná aplikace hlavy III směrnice na poskytování platebních služeb drobným podnikatelům nějaké komplikace? Popřípadě uveďte jaké. [7.2.]

Svoji odpověď na výše uvedenou otázku poskytlo 6 subjektů a polovina z nich se domnívá, že povinná aplikace hlavy III směrnice na poskytování platebních služeb drobným podnikatelům vyvolává komplikace. Zmíněna byla administrativní zátěž, neboť podnikatel musí prokázat skutečnost, že naplňuje podmínky stanovené pro tuto skupinu a dále bylo uvedeno, že důsledkem aplikace hlavy III směrnice na drobné podnikatele je komplikován přístup poskytovatelům platebních služeb ke spotřebitelům v těch případech, kdy se poskytovatel platebních služeb specializuje výhradně na poskytování služeb podnikatelům a jeho klienti pocházejí z podnikatelského sektoru, který je charakteristický sezónními výkyvy a z toho důvodu by klient mohl naplňovat definici drobného podnikatele i v okamžiku, kdy mu poskytovatel začal služby poskytovat. Druhá polovina zastává opačný názor, tedy aplikace hlavy III na poskytování platebních služeb drobným podnikatelům nevyvolává žádné komplikace. Jeden z těchto subjektů konstatuje, že výše zmiňovaná úprava nepřinesla v praxi žádné problémy. Další respondent poukazuje na skutečnost, že rozlišování kategorie klientů je zatěžující zejména pro pobočky při komunikaci s klienty a že je možné říci, že velký zájem o status drobného podnikatele nezaznamenal a podle něj vyvstává otázka, zdali negativa jsou přiměřená přínosům, které tento institut v praxi přináší.

Je žádoucí zachovat zvýšené výdajové limity u prostředků pro drobné platby stejně jako je tomu v platném znění zákona o platebním styku? Zdůvodněte. [8.1.]

Na tento dotaz odpovědělo 10 subjektů a 8 z nich zastává názor, že je žádoucí zachovat zvýšené výdajové limity u prostředků pro drobné platby stejně jako je tomu v platném znění zákona o platebním styku. Jako důvody na podporu zachování zvýšených výdajových limitů bylo zmíněno, že stávající úprava nepřináší v praxi žádné problémy a že se jedná o produkty,

kteří mají nízké ziskové marže, a v důsledku toho jim lehčí forma regulace umožňuje sloužit jako levná a snadná alternativa pro placení za zboží a služby. 1 subjekt zastává opačný názor, tedy nedoporučuje zachovat zvýšené výdajové limity u prostředků pro drobné platby jako je tomu doposud a navrhuje, aby limity byly dány do souladu s AML, tedy maximálně do výše 250 EUR. 1 respondent nemá zkušenosti s touto oblastí, tudíž předpokládá, že v rámci přípravy návrhu zákona dojde k vyhodnocení dosavadních zkušeností a na základě toho bude případně uskutečněna nějaká změna.

Jaké jsou s výjimkou pro prostředky pro drobné platby spojeny výhody či naopak problémy a rizika? [8.2.]

Na tuto otázku odpovědělo 8 respondentů, kteří uvedli tyto problémy a rizika:

- poskytovatel není motivovaný zavést silnou autentizaci,
- uživatel je vystaven riziku neautorizovaných transakcí při ztrátě, krádeži či zneužití platebního prostředku,
- nižší požadavky na průkaznost transakce a nižší jistota spotřebitele v případě sporu, kdy uhradí cenu, ale nedostane zboží,
- v případě odcizení např. elektronické peněženky (pokud bude nastaven vyšší limit pro platby).

Respondenti zmínili tyto výhody:

- uživatelům platebních služeb je umožněno pomocí mobilních platebních služeb platit za větší okruh zboží a služeb a poskytovatelé jsou v důsledku toho schopni poskytovat služby ve větším objemu, který bývá ekonomicky efektivní,
- nastavení limitu pro nákup určitého zboží,
- soukromí při nákupech,
- výhoda pro turisty cestující mezi státy s odlišnou měnou.

Domníváte se, že je žádoucí stanovit pro uživatele platebních služeb příznivější podmínky pro výpověď závazku z rámcové smlouvy, než stanoví směrnice? Pokud ano, nastiňte jaké, v jakém rozsahu a proč? Pokud ne, zdůvodněte. [9.1., 9.2., 9.3.]

Na tento dotaz odpovědělo 10 subjektů a 9 z nich zastává názor, že není nutné stanovit pro uživatele platebních služeb příznivější podmínky pro výpověď závazku z rámcové smlouvy, než stanovuje směrnice. Jako podpůrné argumenty respondenti uvedli, že stávající úprava poskytuje spotřebitelům dostatečnou ochranu (např. spotřebitel je oprávněný smlouvu kdykoliv vypovědět, stanovuje se však období, kdy tato výpověď nesmí být zpoplatněna), zvýšení ochrany spotřebitelů by mohlo také vést k větší fluktuaci uživatelů, nestabilitě uživatelské základny poskytovatele platebních služeb a problémům s nastavením obchodního plánu. 1 z respondentů zastává opačný názor, tedy domnívá se, že je žádoucí stanovit pro uživatele platebních služeb příznivější podmínky pro výpověď závazku z rámcové smlouvy, než stanovuje směrnice. Jako příklad subjekt uvádí situaci, kdy je dána výpověď závazku z rámcové smlouvy z důvodu změny rámcové smlouvy podle § 94 ZOPS a poukazuje na skutečnost, že s takovou výpovědí by neměly být spojeny žádné poplatky,

trval-li smluvní vztah kratší dobu než 1 rok, respektive nově 6 měsíců podle směrnice, neboť výpověď spotřebitele může být reakcí na změny, které jsou pro něj nevýhodné (např. zvýšení poplatků v sazebníku).

Domníváte se, že je žádoucí stanovit, aby poskytovatel poskytoval plátcí nebo příjemci informace podle čl. 57 odst. 1 nebo čl. 58 odst. 1 bezplatně alespoň jednou měsíčně, na papíře nebo jiném trvalém nosiči? Pokud ano, proč? Pokud ne, proč? [10.1]

Svoji odpověď na výše uvedenou otázku poskytlo 10 respondentů a všichni se domnívají, že není nutné, aby poskytovatel poskytoval plátcí nebo příjemci informace podle čl. 57 odst. 1 nebo čl. 58 odst. 1 bezplatně alespoň jednou měsíčně, na papíře nebo jiném trvalém nosiči. Respondenti uvedli tyto důvody:

- poskytovatelům by vznikly neodůvodněné náklady,
- tzv. „papírová“ forma je v dnešní době již zastaralá a existují jiné cesty, kterými se informace ke spotřebitelům dostanou efektivněji, a možnost uchování informací bude zachována (např. e-mailová komunikace, zpřístupnění v internetové bance nebo jiné podobné aplikaci).

Jeden z respondentů by doporučil zřejmě aplikovat výjimku u základního platebního účtu, kde by poskytoval informace i na papíře za paušální poplatek k účtu, který bude klientovi účtován.

Domníváte se, že by bylo žádoucí aplikovat mimosoudní řešení sporů na uživatele platebních služeb, který není spotřebitelem? Pokud ano, proč? Pokud ne, proč? [11.1., 11.2., 11.3.]

Na tuto otázku odpovědělo 9 subjektů a 7 z nich se domnívá, že není žádoucí aplikovat mimosoudní řešení sporů na uživatele platebních služeb, který není spotřebitelem. Jako důvody subjekty uvedly, že podporují zachování současného právního stavu a jeho změna by neprospěla stabilitě právního prostředí, pokud by změna v tak krátké době nastala a dále by se jednalo o nesystémové řešení, neboť finanční arbitr v ostatních oblastech řeší pouze spory se spotřebiteli. Případná změna by také znamenala zvýšené náklady pro stát, neboť řízení před finančním arbitrem je nyní bezplatné. Poukazují na skutečnost, že s účinností od 1. února 2016 není již finanční arbitr příslušný řešit spory mezi podnikateli a poskytovateli platebních služeb. Dále argumentují, že podnikatel není ve slabším postavení a případné spory by měly být řešeny standardní cestou. Zbývající dva respondenti se domnívají, že by bylo žádoucí aplikovat mimosoudní řešení sporů na drobné podnikatele, neboť obdrží podobné informace jako spotřebitel a taktéž jejich vyjednávací síla je v podstatě na stejné úrovni.

Navrhujete uplatnit na drobné podnikatele stejný režim, jako je uplatněn na spotřebitele (ponechat tedy úpravu platného zákona o platebním styku? Pokud ano, proč? Pokud ne, proč? [12.1., 12.2.]

Na tento dotaz odpovědělo 9 respondentů a 7 z nich zastává názor, že není vhodné uplatnit na drobné podnikatele stejný režim, jako je uplatněn na spotřebitele, tedy ponechat úpravu platného zákona o platebním styku. Jako důvod bylo uvedeno, že se tato úprava v praxi

používá minimálně, neboť prokázat skutečnost, že podnikatel naplňuje kritéria stanovená pro drobné podnikatele, je pro něj administrativní zátěží. Další subjekt poukazuje na skutečnost, že není žádoucí, aby drobní podnikatelé byli ve stejném postavení jako spotřebitelé, neboť se jedná o podnikatele. Zbývající dva zúčastněné subjekty zastávají opačný názor, tedy ponechat současnou úpravu zákona o platebním styku. Jeden z nich svoje rozhodnutí opírá o tvrzení, že drobní podnikatelé obdrží podobné informace jako spotřebitel a tudíž jejich vyjednávací síla je v podstatě na stejné úrovni.

Navrhujete zachovat možnost příjemce požadovat poplatek za přijetí platebního prostředku, nebo tuto možnost zakázat? Zdůvodněte. [13.1.]

Svoji odpověď na výše uvedenou otázku poskytlo 10 respondentů a polovina z nich navrhuje zachovat možnost příjemce požadovat poplatek za přijetí platebního prostředku. Subjekty na podporu svého názoru uvádějí, že příjemce by měl mít možnost přenést náklady vznikající v souvislosti s přijetím platebního prostředku na plátce, aby mohl udržet marži na své zboží. Je však nezbytné, aby spotřebitel byl o takovém poplatku vždy informován. Dále se subjekty domnívají, že zakázáním možnosti příjemce požadovat poplatek za přijetí platebního prostředku by poplatky byly na spotřebitele přenášeny stejně, a to netransparentní cestou, tedy promítnutím do ceny zboží a to by mělo dopad na všechny spotřebitele bez ohledu na použitý způsob platby. Druhá polovina zúčastněných respondentů navrhuje zakázat možnost příjemci požadovat poplatek za přijetí platebního prostředku. Jako důvod subjekty zmínily, že směrnice zakazuje účtování příplatků za ty karetní transakce, jejichž výše je omezena nařízením o mezibankovních poplatcích. To se podle údajů uvedených jedním ze zúčastněných subjektů vztahuje na 95 % plateb kartou v rámci Evropské unie. Další důvod uvádějí, že nezakázání možnosti příjemce požadovat poplatek za přijetí platebního prostředku bude mít negativní dopad na zkušenost spotřebitelů a také na efektivní fungování platebního sektoru. Příplatky za platbu se jeví pro spotřebitele jako zavádějící z hlediska skutečné ceny zboží a služeb a mohou vést k nesourodosti platebního trhu. Dále bylo zmíněno, že poplatky za přijetí platebního prostředku omezují motivaci plátce používat platby kartou a raději volí způsob platby v hotovosti a to by mohlo následně vést k vyhnutí se vykazování příjmu ze strany obchodníka a mohlo by to mít negativní dopad na daňovou povinnost.

Navrhujete ponechat současnou právní úpravu, tak jak je transponována v zákoně o platebním styku, nebo by měly být stanoveny určité limity uložených elektronických peněz? Zdůvodněte, popřípadě uveďte navrhované limity. [14.1]

Na tuto otázku odpovědělo 5 subjektů a všichni se domnívají, že je vhodné ponechat současnou právní úpravu, tak jak je transponována v zákoně o platebním styku. Je-li poskytovateli umožněno zablokování účtu či platebního prostředku, nemělo by být podstatné, zda peněžní prostředky mají povahu bezhotovostních peněžních prostředků nebo elektronických peněz.

Jak by měl zákon službu iniciování platby označovat? [15.1.]

Na tento dotaz odpovědělo 5 respondentů a byly uvedeny tyto varianty:

- iniciace plateb,
- služba zpřístupnění účtu k placení online,
- služba iniciování platby.

Jak se služba iniciování platby liší od služeb popsanych v čl. 3 písm. j)? Jaká jsou odlišující kritéria? [15.2.]

Na tento dotaz odpovědělo 7 respondentů. Jeden z nich uvádí, že hlavním odlišujícím prvkem je skutečnost, že poskytovatel platby je napojen přímo do bankovního systému poskytovatele plátce, tudíž mu je umožněno prostřednictvím těchto systémů poskytovatele provádět službu iniciování platební transakce, a to za stejných nebo obdobných podmínek jako by je prováděl prostřednictvím systémů poskytovatele. Další ze subjektů poukazuje na skutečnost, že se jedná o pojem zavedený směrnicí, tudíž by měl být vymezen jednotně na úrovni Unie. Podle tohoto respondenta se iniciace od technické služby liší tak, že se tato služba podílí na sestavení či podání platebního příkazu, nezbytností zřídit poskytovateli přístup k účtu pro tento účel, nezbytností online automatizovaného propojení s aplikacemi příjemce platby. Další ze subjektů poukazuje na skutečnost, že směrnice neobsahuje žádnou definici pojmu služba iniciování platby a tudíž není možné určit, čím se tato služba liší od služeb popsanych v čl. 3 písm. j). Zároveň doporučuje, že by bylo vhodné požádat Komisi, aby k tomuto pojmu vydala výkladové stanovisko. Další z respondentů se domnívá, že služba iniciování platby de facto naplňuje definici služeb uvedených ve zmiňovaném ustanovení, avšak s ohledem na specifika, neboť není pouhou technickou podporou, ale přímým napojením na systém poskytovatele plátce. Z tohoto výše uvedeného důvodu je podle tohoto subjektu nezbytné iniciování platby regulovat zákonem. Další respondent vnímá služby popsané v čl. 3 písm. j) např. jako poskytovatele internetového připojení, externí dodání zúčtování a vypořádání plateb, oproti tomu subjektu, který poskytuje službu iniciování platby, jsou dostupné bezpečnostní údaje uživatelů platebních služeb a při každém iniciování platby tento poskytovatel prokazuje svoji totožnost poskytovateli platebních služeb, který vede účet plátce. Komunikace s poskytovatelem platebních služeb vedoucího účet a mezi plátcem a příjemcem probíhá bezpečným způsobem. Další respondenti uvádějí, že plátce svěří poskytovateli služby iniciování platby osobní bezpečnostní údaje pro účely autorizace platby, tedy udělí pokyn poskytovateli, prostřednictvím něj plátce žádá o provedení platební transakce. Dále poukazují na recitál 32 směrnice, z nějž je někdy dovozováno, že za službu iniciování platby by měly být považovány i ty případy, kdy poskytovatel od plátce neobdrží osobní bezpečnostní údaje, ale nastává situace, kdy za plátce vyplní platební příkaz, který je však udělen ze strany plátce. Tyto subjekty se domnívají, že se nejedná o službu iniciování platby, neboť platební příkaz je autorizován plátcem a nikoliv třetí osobou. Jedná se tedy pouze o administrativní výpomoc plátcí, kterou není nutné v zákoně o platebním styku upravovat.

Kdy je platební transakce iniciována (především s ohledem na čl. 66 odst. 4 písm. b))?
[15.3.]

Svoji odpověď na výše uvedenou otázku poskytlo 7 subjektů. Jeden z nich se domnívá, že platební transakce je iniciována tehdy, když je platební příkaz zadán a autorizován poskytovatelem služby iniciováním platby. Další ze subjektů uvádí okamžik, kdy je informace o iniciování platby předána dohodnutým způsobem poskytovatelem služby iniciováním platby poskytovateli plátce. Další respondent se s ohledem na recitál 29 směrnice domnívá, že se jedná o okamžik, kdy poskytovatel, který službu iniciování provádí, obdrží od poskytovatele služeb pro plátce potvrzení a obdržení příkazu a jeho autorizaci nebo odmítnutí. Další respondent uvádí, že služba iniciování platební transakce je tvořena kroky směřujícími k předání platebního příkazu plátce poskytovateli plátce a iniciování platební transakce končí okamžikem přijetí platebního příkazu poskytovatelem plátce. Další respondent se domnívá, že platební transakce je iniciována tehdy, když transakci přijme a převezme poskytovatel, který vede platební účet. Další ze subjektů zastává názor, že platební transakce je iniciována v okamžiku, kdy poskytovatel služby iniciování platby předá příkaz poskytovateli služeb plátce. Poslední z respondentů uvádí situaci, kdy poskytovatel platebních služeb plátce přijme platební příkaz se všemi informacemi, které jsou nezbytné pro provedení platby a zároveň došlo k řádné autentikaci prostřednictvím silné dvoufaktorové autentizace.

Kdy je platební účet přístupný online? [15.4.]

Na tuto otázku odpovědělo 8 respondentů. 1 z nich uvedl, že platební účet je přístupný online, když je možné předávat platební příkazy k účtu prostřednictvím internetu. Další subjekty uvádí, že online platební účet je ten účet, u kterého je možné standardním způsobem zadávat platební příkazy prostřednictvím vzdáleného přístupu např. elektronického bankovníctví a jiných podobných internetových a mobilních aplikací. Další z respondentů také zastává názor, že platební účet je přístupný online tehdy, když je možné se v reálném čase propojit do místa technické komunikace pro ověření např. zůstatku na účtu.

Jak by měl zákon uvedenou službu označovat? [16.1.]

Na tento dotaz odpovědělo 6 subjektů a byly uvedeny tyto varianty:

- informování o platebním účtu,
- služba agregování informací o platbách,
- služba informování o účtu,
- služba poskytování informací o účtech.

Jak by měl zákon označovat poskytovatele, kteří poskytují pouze službu podle bodu 8 přílohy, a splňují tak podmínky čl. 33? [16.2.]

Svoji odpověď na výše uvedenou otázku poskytlo 7 respondentů a byly zmíněny tyto návrhy:

- poskytovatel informací o platebních účtech,
- poskytovatel platebních informací,

- informační agregátor,
- poskytovatel informací o účtu,
- poskytovatel služeb informování o účtu.

Jeden z respondentů se domnívá, že není nutné pro tyto subjekty vytvářet zvláštní označení, neboť se jedná o platební instituce, které poskytují službu informování o účtu.

Kdy je platební účet přístupný online? [16.3.]

Na tento dotaz odpovědělo 8 subjektů a uvádějí, že platební účet přístupný online pro účely ustanovení čl. 67 odst. 1 je tehdy, pokud informace o účtu lze získávat prostřednictvím vzdáleného přístupu např. elektronického bankovníctví a jiných obdobných internetových a mobilních aplikací.

Je žádoucí snížit odpovědnost plátce pod hranici 50 EUR? Pokud ne, proč? Jaké okolnosti by měly být pro případné snížení odpovědnosti rozhodující? [17.1., 17.3., 17.4]

Na tuto otázku odpovědělo 10 subjektů a všichni se domnívají, že není žádoucí snížit odpovědnost plátce pod hranici 50 EUR. Jeden z respondentů dokonce uvádí, že pokud by směrnice umožňovala zvýšení odpovědnosti plátce, doporučoval by navýšit odpovědnost plátce na 100 EUR, neboť se domnívá, že by se jednalo o kompromis mezi původní odpovědností plátce, a to 150 EUR, která byla v první směrnici o platebních službách. Tento respondent poukazuje na skutečnost, že částka 50 EUR je nízká a může podněcovat uživatele k neobezřetnosti. Další subjekty uvádějí, že nedoporučují snižovat odpovědnost plátce pod hranici 50 EUR, neboť by to mohlo vést uživatele k demotivaci zacházet s platebním prostředkem obezřetně, tedy např. včasné nahlášení ztráty nebo odcizení platebního prostředku, což by mohlo následně vést k nárůstu zneužívání těchto prostředků. Další z respondentů uvádí, že hlavním příčinou zneužívání platebních prostředků je skutečnost, že jejich držitelé nedodržují bezpečnostní pravidla.

Spatřujete nějaká konkrétní rizika, která by mohla být spojena se snížením hranice odpovědnosti plátce? [17.5.]

Svoji odpověď na výše uvedenou otázku poskytlo 10 respondentů. Jeden z respondentů uvádí, že by nebylo vhodné na úrovni zákona přesně popsat konkrétní okolnosti ztráty, odcizení či zneužití platebního prostředku, které vedou k neautorizované platební transakci. Dále také tento respondent poukazuje na skutečnost, že případná zákonná úprava by brzy nemusela odpovídat novým technologiím, které se v oblasti platebních prostředků neustále vyvíjí (např. biometrie). Dále respondenti poukazují na zvyšování nedbalostního chování plátců.

Domníváte se, že je žádoucí u inkas v jiných měnách než měně EUR umožnit poskytovatelům platebních služeb nabízet příznivější podmínky pro vrácení peněžních prostředků, než je uvedeno v čl. 76 odst. 1? Zdůvodněte. [18.1.]

Na tento dotaz odpovědělo 8 subjektů a všichni zastávají názor, že není žádoucí u inkas v jiných měnách než měně EUR umožnit poskytovatelům platebních služeb nabízet příznivější podmínky pro vrácení peněžních prostředků, než je uvedeno v čl. 76 odst. 1.

Navrhují tedy ponechat současnou právní úpravu a diskreční oprávnění nevyužívat. Jako důvody respondenti zmiňují, že v České republice nejsou pro inkasa v CZK stanovena žádná specifická pravidla pro vrácení inkas, která by byla odlišná od první směrnice o platebních službách, a v praxi v souvislosti s tím nebyly zaznamenány žádné problémy. Dále jeden ze subjektů poukazuje na skutečnost, že není jasné, zda by příznivější podmínky sjednával poskytovatel plátce či poskytovatel příjemce, zřejmě tedy poskytovatel plátce a také by takové vrácení negativně ovlivňovalo i druhou stranu, tedy příjemce, s nímž by takové podmínky nebyly sjednány, neboť by nemohl očekávat změnu zákonných podmínek. Taktéž tento respondent poukazuje na skutečnost, že by se v důsledku zavedení příznivějších podmínek zavedly zcela odlišné podmínky vrácení u jednotlivých poskytovatelů a následně by to mohlo vést k poklesu celkové důvěry v tento platební prostředek. Jeden ze subjektů také uvádí, že v České republice nejsou inkasa v jiných měnách než v CZK a EUR běžně poskytovány, pouze ve výjimečných případech, a to u korporátních klientů na základě speciálních dohod s využitím SWIFTu. Jeden z respondentů uvádí, že v České republice u korunových a cizoměnových inkas (v rámci banky) jsou používány odlišná schémata než u SEPA inkas, není nastavena ochrana účtu plátce a ze strany plátce nedochází k autorizaci každé jednotlivé inkasní transakce, ale plátce uděluje souhlas s prováděním souboru po sobě jdoucích transakcí, které splňují zadané parametry v povolení inkasa. Tyto parametry zahrnují např. limit pro konkrétní transakci, četnost opakování inkas a limit inkas pro stanovené období. Dále jeden z respondentů uvádí, že by případné zavedení příznivějších podmínek pro vrácení peněžních prostředků, než je uvedeno v čl. 76 odst. 1, znamenalo nárůst administrativy a úpravu systémů bank pro řešení refundací u minima případů. Jeden ze subjektů také poukazuje na skutečnost, že pokud chceme v České republice budovat systém plateb SEPA, umožnit výhodnější podmínky pro vrácení peněz v jiných měnách by nevedlo ke sjednocování, ale naopak k rozdílům mezi členskými státy.

Navrhujete ponechat současnou právní úpravu tak, jak je transponována v zákoně o platebním styku? Zdůvodněte. [19.1.]

Na tuto otázku odpovědělo 8 respondentů a všichni se domnívají, že je žádoucí ponechat současnou právní úpravu tak, jak je transponována v zákoně o platebním styku. Jako důvod zmiňují, že se současná právní úprava osvědčila a neobjevil se žádný problém, který by vyžadoval její změnu. Dále jeden ze subjektů uvádí, že stanovení ještě kratších lhůt by vedlo k zátěži pro bankovní systémy a je také třeba brát v potaz uplatňování AMLD. Další respondent poukazuje na skutečnost, že rychlost provádění plateb je pro většinu klientů dostačující a případné zkrácení rychlosti plateb mohou banky pojmout jako svoji konkurenční výhodu.

Navrhujete využít diskreci jiným způsobem? Rozved'te. [19.2.]

Svoji odpověď na výše uvedenou otázku poskytlo 8 subjektů a všichni se domnívají, že není vhodné využít diskreční oprávnění jiným způsobem.

Měla by Česká republika zavést jiná pravidla pro vyřizování stížností poskytovatelem než ta uvedená ve směrnici? Zdůvodněte. [20.1.]

Na tento dotaz odpovědělo 10 respondentů a 7 z nich se domnívá, že není žádoucí, aby Česká republika zavedla jiná pravidla pro vyřizování stížností poskytovatelem než ta uvedená ve směrnici. Jako důvody subjekty uvádějí, že požadavky směrnice na přiměřené a účinné postupy pro řešení stížností jsou dostačující pro zajištění vysoké úrovně ochrany práv spotřebitele, z toho důvodu tedy navrhuje zachování současného stavu. Další 2 respondenti naopak zastávají názor, že by Česká republika měla zavést i jiná pravidla pro vyřizování stížností poskytovatelem než ta uvedená ve směrnici. Jeden z těchto respondentů navrhuje zavedení jiných pravidel pro vyřizování stížností poskytovatelem a to ve vztahu k formě komunikace. Poukazuje na skutečnost, že směrnice vyžaduje tištěnou odpověď poskytovatele, ledaže došlo k dohodě stran na trvalém nosiči. Podle vyjádření tohoto respondenta k dohodě dojít nemusí a tištěná forma je v současné době málo flexibilní a nastane-li situace, kdy klient pobývá v zahraničí, na jeho odpověď se čeká delší dobu a není jisté, zda vůbec dorazí. V souvislosti s výše uvedeným je v podstatě vyloučena rychlá odpověď v rádech několika hodin či do následujícího dne, která by mohla být uskutečněna telefonickou či emailovou komunikací. Další ze subjektů, kteří zastávají opačné stanovisko než většina zúčastněných respondentů, navrhuje stanovit výjimku, kde by poskytovatel informoval klienta, že u karetních transakcí není možné naplnit lhůtu 35 dnů v reklamačním řízení, neboť je třeba vyčkat na vyjádření a dokumentaci od zpracovatelské banky a setkává se s takovými případy reklamací, kdy zpracovatelská banka má na vyřízení minimální lhůtu 45 dnů pro autorizované platební transakce. Jeden ze zúčastněných subjektů nevyjádřil konkrétní názor, pouze uvádí, že podporuje harmonizovaný přístup pro vyřizování stížností poskytovatelem a pokud by Česká národní banka představila nějaký návrh, tento subjekt by na něj vyjádřil svůj názor.

Co by taková pravidla měla případně stanovit? V čem by se měla lišit od postupu stanoveného směrnici? [20.2.]

Svoji odpověď na výše uvedenou otázku poskytlo 5 respondentů a 3 z nich uvádějí, že požadavky směrnice na přiměřené a účinné postupy pro řešení stížností jsou dostačující pro zajištění vysoké úrovně ochrany práv spotřebitele, z toho důvodu tedy navrhuje zachovat současný stav. Další subjekt zmiňuje odpověď poskytovatele na stížnost, která by podle něj měla být poskytnuta stejným způsobem, jakým byla podána stížnost. Další respondent zmiňuje stanovení postupů pro vyřizování reklamací, pokud poskytovatel jedná se zpracovatelskou bankou, která má lhůtu pro odpověď 45 dnů (podle podmínek karetních asociací) a u některých typů reklamací mohou být tyto lhůty i delší.

Je vhodné udělovat platebním institucím automaticky licenci podle nové právní úpravy? [21.1.]

Na tuto otázku odpovědělo 7 subjektů a 5 z nich se domnívá, že je vhodné udělit platebním institucím automaticky licenci podle nové právní úpravy. Jeden z nich také uvádí, že stejný postup by měl být nastolen i u institucí elektronických peněz. Dále jako důvody subjekty uvádějí, že platební instituce již v původním licenčním řízení naplnila zákonné podmínky pro poskytovatele platebních služeb, které se zásadně neliší od požadavků směrnice. Nové

získání licence by se tedy jevilo jako nadbytečné. Další respondent také zmiňuje, že tzv. přelicencování by bylo administrativně náročné. Dva ze subjektů zastávají opačný názor, tedy neudělovat platebním institucím licenci automaticky podle nové právní úpravy. Jeden z těchto subjektů navrhuje, aby si platební instituce podala alespoň formálně žádost. Další respondent uvádí, že s ohledem na očekávané zvýšení počtu poskytovatelů platebních služeb je možné předpokládat zvýšení náročnosti dohledu nad dodržováním pravidel. Podle tohoto subjektu, povinnost uvedená v čl. 109 by měla zajistit, že všechny instituce by prokazatelně měly naplnit požadavky zákona, čímž by byla zajištěna férová soutěž.

Jak by mělo být orgánu dohledu doloženo plnění podmínek pro udělení licence v souladu s novou právní úpravou? [21.2.]

Na tento dotaz poskytlo svoji odpověď 6 respondentů. Jeden z nich navrhuje zakotvit povinnost licencovaným subjektům doložit České národní bance do určité doby splnění nových požadavků, aby měla dostatečnou dobu na posouzení, zda poskytovatel stanovené podmínky naplňuje. Dále jako důvody subjekty uvádějí, že platební instituce již v původním licenčním řízení naplnila zákonné podmínky pro poskytovatele platebních služeb, které se zásadně neliší od požadavků směrnice. Nové získání licence by se tedy jevilo jako nadbytečné. Další subjekt navrhuje, aby platební instituce předkládaly všechny doklady jako nově vznikající platební instituce. Další respondent doporučuje, aby byly brány v potaz informace, které platební instituce sdělují v rámci informační povinnosti vůči orgánu dohledu a pro již licencované platební instituce by celý proces měl být co nejméně administrativně a technicky zatěžující.

Jaký procesní režim by měl být pro přechod od původní k nové licenci stanoven? [21.3.]

Na tuto otázku odpovědělo 6 subjektů. Jeden z nich navrhuje, aby byla zachována platnost licence s právem České národní bance odejmout povolení v případech, kdy do data stanoveného zákonem, nebudou požadavky doloženy. Dále jako důvody subjekty uvádějí, že platební instituce již v původním licenčním řízení naplnila zákonné podmínky pro poskytovatele platebních služeb, které se zásadně neliší od požadavků směrnice. Nové získání licence by se tedy jevilo jako nadbytečné. Další z respondentů navrhuje udělení nové licence. Jeden respondent navrhuje, aby orgán dohledu oznámil dané platební instituci, že je nadále považována za platební instituci ve smyslu nové právní úpravy. Pokud bude třeba doložit nějaké skutečnosti, orgán dohledu to oznámí dané platební instituci a ta tak učiní. Další subjekt navrhuje, aby byla potvrzována platnost stávající licence.

Měla by být výjimka podle čl. 32 druhé směrnice o platebních službách automaticky udělena poskytovatelům zapsaných do registru malých poskytovatelů? Jak by měli poskytovatelé splnění podmínek podle čl. 32 osvědčit? [22.1.]

Na výše uvedenou otázku poskytlo svoji odpověď 7 respondentů a 5 z nich se domnívá, že výjimka podle čl. 32 druhé směrnice o platebních službách by měla být automaticky udělena poskytovatelům zapsaným do registru malých poskytovatelů. Jeden ze subjektů navrhuje, aby bylo stejně postupováno i u vydavatelů elektronických peněz malého rozsahu. Registrovaným subjektům by měla být uložena povinnost doložit plnění nových požadavků

do určité doby, aby Česká národní banka měla dostatečnou dobu na jejich posouzení. Další respondent doporučuje, aby Česká národní banka vycházela z dokladů, které má již k dispozici u registrovaných poskytovatelů a měly by být automaticky zohledněny i při registraci podle nové právní úpravy. Stanoví-li nová právní úprava nové podmínky, přechodné ustanovení zákona by mělo dosavadním poskytovatelům uložit povinnost, aby naplnění nových podmínek v dostatečné lhůtě doložili. Dále jako důvody subjekty uvádějí, že platební instituce již v původním licenčním řízení naplnila zákonné podmínky pro poskytovatele platebních služeb, které se zásadně neliší od požadavků směrnice. Nové získání licence by se tedy jevilo jako nadbytečné. Další respondent doporučuje, aby byly brány v potaz informace, které platební instituce sdělují v rámci informační povinnosti vůči orgánu dohledu a pro již licencované platební instituce by celý proces měl být co nejméně administrativně a technicky zatěžující. Dva respondenti zastávají opačný názor, tedy výjimka podle čl. 32 druhé směrnice o platebních službách by neměla být automaticky udělena poskytovatelům zapsaným do registru malých poskytovatelů. Jeden ze subjektů navrhuje alespoň formální podání žádosti a další z nich doporučuje, aby poskytovatelé předložili všechny relevantní a požadované doklady jako nově registrující se poskytovatelé platebních služeb malého rozsahu.

Jaký procesní režim by měl být uplatněn pro přechod k registraci podle výjimky uvedené v čl. 32? [22.2.]

Na tento dotaz odpovědělo 6 subjektů. Jeden z nich navrhuje, aby byla zachována platnost registrace a České národní bance zůstalo právo zrušit registraci v situaci, kdy plnění požadavků nebude doloženo do doby stanovené zákonem. Zároveň by měl zákon v přechodném ustanovení stanovit lhůtu, od kdy mohou malí poskytovatelé dokládat plnění nových požadavků, aby nedocházelo k překrývání této lhůty se lhůtou stanovenou pro doložení plnění nových požadavků platebními institucemi a institucemi elektronických peněz. Další respondenti navrhují automatickou registraci podle nové právní úpravy a uložení povinnosti doložit do stanoveného data plnění podmínek v čl. 32 směrnice, které přidává nová právní úprava. Nedoloží-li subjekt požadované skutečnosti, Česká národní banka odejme svým rozhodnutím oprávnění poskytovat platební služby. Další ze subjektů navrhuje, aby byl uplatněn stejný postup jako u platebních institucí.

Zpracovalo oddělení 3502 – Platební služby a tržní infrastruktura

Ministerstvo financí, 30. května 2016